

Žabota je mlad nadarjen slikar, ki postane morda naš najboljši portretist. Anatomicno pravilen in dober v barvah je njegov »Moški akt«. Dobra je dama na »Portretni skupini«. Malo manj šablone ne bi škodovalo.

Žmitek tudi napreduje. V manjših delih zabrede v prenatalčno slikanje, kakor da s peresom slika. Dobra je »Ruska plemkinja« in »Ostanki propale obrti«. Njegov najboljši portret pa je portret g. Bamberga, ki je bil razstavljen v knjigarni portretovanca.

Gvaiz slika s čudovito strogo natančnostjo. Vidi se mu, da je profesor. Njegova dela štejejo v razstavi med najboljša. Posebno krasna so tihožitja.

Berneker je genijalen umetnik-kipar, ki obeta veliko prihodnjost. Njegova »Beda« je za nas nekaj novega. Prav dober je tudi Zajec, kateremu svetujemo, da mnogo občuje z Bernekerom.

Razstavili so tudi Klein, Klemenčič, Levičnik, Mirt in Rojic, a premalo, da bi si mogli pridobiti pravi pojem o njih umetniški vrednosti.

*Vojanov.*

## Med revijami

»Slovansky Přehled«, ki je nastopil ravnokar svoj V. tečaj, je tako dobro znan list, da ga pač ni treba še posebej priporočati. Urednik A. Černý stori vse, da bi bil »Přehled« čimdalje popolnejši. Prinaša kulturno-politične članke o vseh Slovanih. 1. zvezek novega letnika ima polno zanimivih vesti in dopisov iz vseh slovanskih krajev. Najbolj aktualen članek je studija o »zagrebških demonstracijah«. Spisal ga je znani hrvatski pisatelj Stepan Radić. Radić ostro obsoja brutalne demonstracije proti bratom Srbom, saj mora vendar vsak človek z zdravim razumom spoznati, da je boj med Srbi in Hrvati, ki so v bistvu eden in isti narod z dvema imenoma, z dvema konfesijama, z dvojno pisavo in z različnim zgodovinskim razvojem — samo sovražnikom slovanstva na korist. Samo fanatiki med Hrvati in Srbi ne vidijo propada, h kateremu vodi medsebojni prepir, kajti vsaka strast je — slepa. Diference med nasprotujočima si bratoma more radikalno odstraniti po našem mnenju samo splošna izobrazba, prava prosveta, ki uči, da »brat je mio, koje vjere bio, kada bratski čini i postupa«.

Славянскій Вѣкъ («Slavjanski vjek»), ki ga izdaje in ureja na Dunaju znani ruski publicist in pesnik, g. dr. Vergun, nastopi v kratkem IV. svoj letnik. »Slavjanski vjek« hoče pred vsem rusko čitateljstvo poučiti o kulturnem stanju vseh slovanskih narodov, hoče pa tudi pripomoči, da bi postal ruski jezik za vse Slovane duševna vez, najvišji organ v književnosti in umetnosti slovanski . . .

»Slavjanski vjek« se dosledno ozira na vse slovanske narode. Prinaša tudi prevode iz slovenske literature. »Slavjanski vjek« stoji na leto 10 kron. Adresa: Dunaj, VIII./2. Bennogasse 22. (Dr. D. N. Vergun.)

Живая Мысль («Živaja myslj») se zove nov mesečnik, ki je začel izhajati v Levovu. To je organ ruske stranke, tiste frakcije med gališkimi Rusi, ki hočejo imeti za svoj književni jezik občeruskim (velikoruskim), ne pa maloruskim. Kakor znano, izdaje tudi gališko-ruska »Matica« svoje knjige v občeruskem jeziku.

**Извѣстія благотворительнаго общества** («Izvestja blagotvoriteljnega občestva») se imenuje mesečnik, ki ga je začel izdajati v Peterburgu g. Vasilij N. Korabljev, ki je letošnje poletje potoval po slovanskih deželah v zadevah vselovanske razstave (l. 1904) v Peterburgu. Kakor znano, je imenovano blagotvoriteljno društvo pred več leti že izdajalo takov organ istega imena, a list je kmalu prenehal, ker — ni bilo zanimanja zanj. Upajmo, da se g. Korabljevu to pot posreči vzdržati »Izvēstja« ter jim pridobiti čimdalje več naročnikov in sotrudnikov. »Izvēstja« objemajo z enako ljubeznijo vse Slovane ter stoje popolnoma na objektivnem stališču. Že v prvem zvezku je par dobrih člankov (n. pr. o madjarski narodnosti in njeni dotiki s Slovani.) »Izvēstja« priporočamo tudi Slovencem, ki znajo ruski. Adresa: Skt. Peterburg, Vasilj. ostrov, 5 linija, dom 10, kvartira 34. (V. N. Korabljev, urednik).

## Splošni pregled

**Jubilej Marije Konopnicke.** Bratovski narod poljski je dne 19. oktobra slovesno praznoval petindvajsetletni jubilej svoje pesnice in pisateljice Marije Konopnicke v Krakovu, kamor je bila proslavljena jubilatka sama dospela na svečanost. Slavja se je udeležil v duhu ves poljski narod, a v Krakov je bilo prišlo tega dne nebroj deputacij iz obširne Poljske, poklonit se velikemu geniju slovanske žene. Vsi poljski listi, politični, znanstveni in beletristični so bili prinesli jubilejske članke, studije in feljtone o Konopnicki, a nekateri so prinesli tudi njeno podobo. Izšlo je tudi več monografij o njej. V Krakovu so se ji poklonila vsa narodna društva. Jagiellonsko vseučilišče in akademija umetnosti sta ji izročili posebni adresi. Adresa krakovskega vseučilišča postavlja [Konopnicko vštric Mickiewicza, poudarjajoč njene zasluge za razvoj pesniškega jezika poljskega. Vseučiliška adresa pravi, da se še nihče pred Konopnicko ni tako poglobil v narodno govorico in v duh narodne pesmi kakor ona. Mnogo da jih je hodilo po isti umetniški poti kakor Konopnicka, ali nihče da ni segel tako globoko v narodovo dušo kakor Konopnicka, in nihče ni te duše narodove tako harmonijsko vpesnil kakor ona... Adresa »akademije umetnosti« poudarja plemenitost mišljenja v pesnitvah Konopnicke, katera da je imela vselej pošten in jasen smoter pred seboj, bila je vsekdar iskrena v svojih simpatijah in ideali njeni da so bili vsekdar visoki. Razne efemerne struje je niso zapeljale, da bi bila omahovala na poti, ki jo je spoznala za pravo. In končno pravi ta adresa, da je Konopnicka velika umetnica, ki zna svoje misli vselej upodobiti v lepi obliki . . . Druge korporacije so jo slavile zopet kot vzorno Poljakinjo in braniteljico narodnih pravic. Zanimivo je tudi to, da so neko novo poljsko naselbino (vas) blizu Levova krstili na ime Konopnicke . . . Marija Konopnicka se je porodila leta 1846. v Suvalkah. Po očetu se je pisala Wasilowski(a). Ime Konopnicka(i) je dobila po svojem možu. Svojo mladost je preživela v samoti, kjer je bil njen oče (uradnik) sam tudi njen prvi skrbni učitelj in vzgojitelj. Čitala je sv. pismo, stare poljske pesnike, zlasti Mickiewicza. Svojo dekleško dobo pa je preživela v Varšavi, kjer se je dalje izobraževala. Omoživši se, ni vzgajala samo svojih otrok, nego tudi samo sebe. Prepotovala je skoro vso Evropo. Najlepše vtiske s svojih potovanj je objavila v svojih knjigah »Italia« <sup>1)</sup> »Hellenica«, »Imagina« in dr. Sedaj biva navadno v inozemstvu . . .

<sup>1)</sup> Glej članek Ivana Prijatelja v letošnji januarski številki. »Ljublj. Zvona«.